

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Финансов отчет

Л-КЛАС ООД

31 декември 2018 г.

•CLASS

Съдържание

Страница

Годишен доклад за дейността	-
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за финансовото състояние	1
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	2
Отчет за промените в собствения капитал	3
Отчет за паричните потоци	4
Пояснения към финансовия отчет	5

Л – КЛАС ООД
Годишен доклад за дейността
31 декември 2018 г.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

на Л КЛАС ООД за 2018 г.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Л-КЛАС ООД е регистрирано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с фирмено дело № 2284/1990 като дружество с ограничена отговорност, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. Одрин №29, ет.11, ап.50, ЕИК 121199357.

Търговският адрес на Дружеството е гр. София, бул. Цар Борис III № 116, ет. 2.

Дейността на дружеството включва разработване, разпространение, продажба, услуги, обучение и инженерингова дейност в областта на програмното обезпечаване, сделки с интелектуална и индустриална собственост, консултации, проектиране, конструиране, внедряване, научно-технически и икономически услуги, инженерингова дейност, производство в областта на промишлеността, дистрибуторство, комисионерска дейност, посредничество и търговско представителство на наши и чуждестранни физически и юридически лица, реекспорт, бартер, специфични операции, извършване на всякакви услуги в областта на маркетинга и информационното обслужване, както и други сделки, незабранени със закон, който предмет ще се осъществява в страната и чужбина, без ограничение.

Капиталът на Дружеството е в размер на 50 000 /петдесет хиляди / лева разпределен в 50 дяла по 1 000 лв. всеки един.

Към 31.12.2018 г. собственици на капитала на дружеството са Дайнасофт Софтуеър Дивелъпмънт Къмпани ЛТД, Кипър, притежаваща 84% от капитала и Йосиф Исак Леви, притежаващ 16 % от капитала.

Органите на управление на Дружеството са Общо събрание на съдружниците и управител. Дружеството се управлява и представлява от Йосиф Исак Леви.

Дружеството няма разкрити клонове и представителства.

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО

ОСНОВНА ДЕЙНОСТ

Дружеството е специализирано в разработката, внедряването и поддръжката на комплексни автоматизирани системи за управление на бизнеса от клас ERP & MES.

Основни продуктови линии на Л-КЛАС ООД са:

- ✓ TECHNOCLASS ERP & ME System - комплексна система за планиране и управление на ресурсите, със система за оперативно управление на производството на ниво цех (MES);
- ✓ TECHNOCLASS Production Management - система за управление на промишленото производство
- ✓ TECHNOCLASS Data Collection System- система за събиране на данни от производството с използване на промишлени терминали
- ✓ TECHNOCLASS Repairs Management - система за управление на техническото обслужване и ремонтите в производствени предприятия и дружества с ремонтна дейност.
- ✓ TECHNOCLASS Navigator- Графична система за интерактивно управление на производството
- ✓ MakHotel - система за управление на хотели, ресторанти и търговски обекти.

Основните услуги, свързани с внедряването и поддръжката на горепосочените собствени програмни продукти, които Л-КЛАС ООД предоставя са:

- ✓ анализ на бизнес-процесите и реинженеринг на управлението на клиентите;

Л – КЛАС ООД
Годишен доклад за дейността
31 декември 2018 г.

- ✓ създаване на модел на управление с използване на ERP и MES продуктите на Л-КЛАС ООД;
- ✓ обучение на клиентите в използване на продуктите;
- ✓ консултации по време на внедряване и експлоатация;
- ✓ развитие на внедрените продукти в съответствие с новите законови изисквания, новите методи и стандарти на управление;
- ✓ развитие на внедрените продукти в съответствие със специфични изисквания на отрасли и подотрасли – създаване на т.н. "вертикални решения";
- ✓ развитие на продуктите в съответствие със специфични изисквания на потребителите.

ПАЗАРИ И ПРОДАЖБИ

Л-КЛАС ООД има множество успешни проекти за управление на бизнеса чрез ERP & MES система във водещи предприятия в България, Русия, Беларус и Украйна. Реализираните през 2018 година приходи от продажби са в размер на 1 434 хил. лв. в сравнение с 1 165 хил. лв. за същият период на 2017 година, което представлява увеличение от 23% .

Приходи от продажби по пазари:

Пазар	2018 г.		2017 г.	
	%	'000 лв.	%	'000 лв.
Вътрешен пазар	75	1 072	64	750
Външен пазар	25	362	36	415
Общо:	100	1 434	100	1 165

РАЗВИТИЕ НА ДЕЙНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО ПРЕЗ 2018 г.

През 2018 г. Дружеството е работило както по проекти за развитие и усъвършенстване на собствените ERP системи, така и по проекти за изграждане, развитие и поддръжка на комплексни системи за управление на промишлени предприятия с използване на ERP системите на „Л-Клас“ ООД.

По-големите проекти/клиенти през 2018 са:

В България: „Арсенал“ АД (Казанлък); „Елекс груп холдинг“ ООД (Варна); „Елаците-мед“ АД (с. Мирково); „ЗММ Стомана“ АД (Силистра); „Пневматика Серта“ АД (Кърджали); „Импулс“ АД (Габрово); „Сентилион“ АД (София); „ЛКМК“ ЕООД; „Велде България“ АД; ЕТ Благой Ангелов-Колорадо“; ММ Механикс, ВАКУУМ ЕЛ СИСТЕМ ООД и други.

В Русия: Ралф-Рингер (Москва); Криогенмаш(гр. Балашика); „ДКС“(гр. Тверь); „Система-5“(гр. Тверь) и др..

В Украйна: ООО «КПО Стандарт» (гр.Киев)

Дружеството непрекъснато разширява обхвата на текущата версия на системата като добавя нови средства за планиране и управление на различни аспекти на бизнеса към съществуващите функционални направления.

АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО ПРЕЗ 2018 ГОДИНА

Л – КЛАС ООД
Годишен доклад за дейността
31 декември 2018 г.

	2017 г. '000 лв.	2018 г. '000 лв.	Изменение %
Приходи от продажби	1 165	1 434	23
Печалба преди данъци	28	43	54
Собствен капитал	2 123	1 483	(30)
Нетекущи активи	502	471	(6)
Обща сума на активите	2 356	1 785	(24)

ПРИХОДИ

Приходите от продажби през 2018 г. са в размер на 1 434 хил. лв. в сравнение с 1 165 хил. лв. за същият период на 2017 година, което представлява увеличение от 23%.

Приходи от продажби по видове	2017 г. '000 лв.	2018 г. '000 лв.	Изменение %
Приходи от внедряване и допълнителни разработки	269	515	91
Приходи от абонаментни такси	573	610	6
Приходи от лицензионни възнаграждения	274	263	(4)
Приходи от услуги по поддръжка	36	40	11
Други	13	6	(54)
Общо:	1 165	1 434	23

РАЗХОДИ ЗА ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ

Разходите за оперативна дейност през 2018 г. са в размер на 1 443 хил. лв. в сравнение с 1 151 хил. лв. за същият период на 2017 г., което представлява увеличение от 25 % .

	2017 г. '000 лв.	2018 г. '000 лв.	Изменение %
Разходи за материали	(36)	(31)	(14)
Разходи за външни услуги	(284)	(425)	50
Разходи за персонала	(662)	(748)	13
Разходи за амортизация	(57)	(40)	(30)
Други разходи	(194)	(105)	(46)
Себестойност на продадените стоки	(10)	(2)	(80)
Промени в наличностите на незавършеното производство	92	(92)	(200)
Общо оперативни разходи	(1 151)	(1 443)	25

НЕТЕКУЩИ АКТИВИ

Л – КЛАС ООД
Годишен доклад за дейността
31 декември 2018 г.

Нетекущите активи на дружеството имат следната структура през 2017 г. и 2018 г.:

	2017 г. '000 лв.	2018г. '000 лв.	Изменение %
Нематериални активи	3	2	(33)
Имоти, машини и съоръжения	466	435	(7)
Инвестиционни имоти	30	29	(3)

ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА СЪСТАВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

След датата на годишния финансов отчет няма настъпили значими събития, които да изискват корекции или оповестяване в настоящия финансов отчет.

ПРЕДВИЖДАНО РАЗВИТИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО

Ръководството си е поставило следните основни цели, които да бъдат постигнати през 2018 г.:

- Разширяване на функционалния обхват на действащите системи за управление на бизнеса;
- Увеличаване продажбите на софтуер и услуги чрез разширяване на функционалния обхват на действащите системи за управление на бизнеса;
- Увеличаване продажбите на софтуер и услуги чрез привличане на нови клиенти в страната и на международния пазар.

НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ

През 2018г. Дружеството е извършило разходи за развойна дейност, свързани с разширяване на обхвата на текущата версия на системата чрез добавяне на нови средства за планиране и управление на различни аспекти на бизнеса към съществуващите функционални направления.

ИЗПОЛЗВАНИ ОТ ДРУЖЕСТВОТО ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (вкл. валутен и лихвен риск), кредитен риск и ликвиден риск.

Валутен риск

По-голяма част от сделките на дружеството се осъществяват в български лева. Чуждестранните транзакции на Дружеството са деноминирани първоначално в евро, но те не водят до излагане на валутен риск, защото еврото е фиксирано към българския лев в резултат на Въведения валутен борд от 1997г.

Лихвен риск

Дружеството е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по отпуснати краткосрочни заеми, които са с променливи лихвени процент, включващи шестмесечен SOFIBOR и 3 месечен EURIBOR. Не са наблюдавани големи изменения на лихвения процент през периода. В тази връзка Дружеството не е изложено на значителен лихвен риск.

Кредитен риск

Л – КЛАС ООД
Годишен доклад за дейността
31 декември 2018 г.

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като например при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства и други. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период. Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск.

Ликвиден риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до един месец или са с точно определени дати на плащане.

ОТГОВОРНОСТИ НА РЪКОВОДСТВОТО

Ръководството на Дружеството е отговорно за изготвянето на финансовите отчети, които да отразяват вярно и справедливо актуалното състояние на компанията в края на финансовата година, както и печалбата или загубата към края на годината.

Ръководството на Дружеството потвърждава, че при изготвяне на финансовите отчети са избрани и прилагани най-подходящите счетоводни политики, които съответстват на Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС). Ръководството също така потвърждава, че финансовите отчети са изготвени съгласно принципа на действащото предприятие.

Ръководството на Дружеството е отговорно за подходящото документиране на бизнес трансакциите, за отговорното пазене на активите на Дружеството и за вземането на всички разумни мерки за предотвратяване и навременното откриване на измами и нередности.

Гр. София, 28.03.2019 г.

Йосиф Леви

/ Управител /

Грант Торнтон ООД
Бул. Черни връх № 26, 1421 София
Ул. Параскева Николау №4, 9000 Варна
Т (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
E office@bg.gt.com
W www.grantthornton.bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До собствениците на
"Л-КЛАС" ООД
Ул. Одрин № 29, гр. София

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на "Л-КЛАС" ООД („Дружеството“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2018 г. и отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, включващи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2018 г., неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит, приложим в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие;

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- (б) докладът за дейността е изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания;
- и
- (в) в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Дружеството и средата, в която то функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в доклада за дейността.

Марий Апостолов
Управител

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

27 юни 2019 г.
гр. София

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор отговорен за одита

Л – КЛАС ООД
Годишен финансов отчет
31 декември 2018 г.

Отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	31 декември	31 декември
		2018	2017
		'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи активи			
Нематериални активи	5	2	3
Имоти, машини и съоръжения	6	435	466
Инвестиционни имоти	8	28	30
Отсрочени данъчни активи	9	5	3
Нетекущи активи		470	502
Текущи активи			
Материални запаси	10	12	106
Краткосрочни финансови активи	12	-	536
Търговски и други финансови вземания	13	160	197
Предплащания и други активи	14	85	24
Вземания във връзка с данъци върху дохода		-	5
Вземания от свързани лица	29	124	226
Пари и парични еквиваленти	15	934	760
Текущи активи		1 315	1 854
Общо активи		1 785	2 356
Собствен капитал			
Основен капитал	16.1	50	50
Неразпределена печалба		1 433	2 073
Общо собствен капитал		1 483	2 123
Нетекущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	17.2	23	-
Нетекущи пасиви		23	-
Текущи пасиви			
Финансирания	18	19	-
Търговски и други задължения	19	242	143
Задължения за данъци върху дохода		3	-
Пасиви по договори	11	6	70
Задължения към свързани лица	29	-	12
Задължения към персонала	17.2	9	8
Текущи пасиви		279	233
Общо пасиви		302	233
Общо собствен капитал и пасиви		1 785	2 356

Съставил:-----

Луиза Николова

Дата: 28.03.2019 г.

Управител:-----

Иосиф Леви

Заверил съгласно одиторски доклад от дата: 27 юни 2019 г.:

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество
Марий Апостолов
Управител

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за одита

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5 до стр. 39 представляват неразделна част от него.

Л – КЛАС ООД
Годишен финансов отчет
31 декември 2018 г.

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Приходи от продажби	20	1 434	1 165
Приходи от финансираня	21	32	7
Други приходи		17	7
Разходи за материали	22	(31)	(36)
Разходи за външни услуги	23	(425)	(284)
Разходи за персонала	17.1	(748)	(662)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	5,6,8	(40)	(57)
Промени в наличностите на незавършеното производство.		(92)	92
Себестойност на продадените стоки		(2)	(10)
Други разходи	24	(105)	(194)
Печалба от оперативна дейност		40	28
Финансови приходи	25	9	16
Финансови разходи	25	(6)	(16)
Печалба преди данъци		43	28
Разходи за данъци върху дохода	26	(5)	(3)
Печалба за годината		38	25
Общо всеобхватен доход за годината		38	25

Съставил:-----

Луиза Николова

Дата: 28.03.2019 г.

Управител:-----

Йосиф Леви

Заверил съгласно одиторски доклад от дата: 27 юни 2019 г.:

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество
Марий Апостолов
Управител

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за одита

Л – КЛАС ООД
Годишен финансов отчет
31 декември 2018 г.

Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.

	Основен капитал	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2018 г.	50	2 073	2 123
Дивиденди		(678)	(678)
Печалба за годината	-	38	38
Общо всеобхватен доход за годината	-	(640)	(640)
Салдо към 31 декември 2018 г.	50	1 433	1 483
Салдо към 1 януари 2017 г.	50	2 048	2 098
Печалба за годината	-	25	25
Общо всеобхватен доход за годината	-	25	25
Салдо към 31 декември 2017 г.	50	2 073	2 123

Съставил:-----

Луиза Николова

Дата: 28.03.2019 г.

Управител:-----

Йосиф Леви

Заверил съгласно одиторски доклад от дата: 27 юни 2019 г.:

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество
Марий Апостолов
Управител

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за одита

Л – КЛАС ООД
Годишен финансов отчет
31 декември 2018 г.

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	1 655	1 356
Плащания към доставчици	(584)	(465)
Плащания, свързани с персонал	(727)	(657)
Плащания за данък върху дохода	(4)	(14)
Плащания за други данъци, различни от корпоративен	(142)	(104)
Плащания за лихви и банкови такси, нетно	(4)	(4)
Други плащания, нетно	(9)	(10)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	<u>185</u>	<u>102</u>
Инвестиционна дейност		
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения	-	7
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	(7)	-
Постъпления от предоставени заеми	85	14
Плащания по предоставени заеми	-	(7)
Получени лихви	13	-
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	<u>91</u>	<u>14</u>
Финансова дейност		
Плащания по получени заеми	-	(203)
Плащания на лихви по получени заеми	-	(6)
Плащания на дивиденди	(103)	-
Нетен паричен поток от финансова дейност	<u>(103)</u>	<u>(209)</u>
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти	<u>173</u>	<u>(93)</u>
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	760	855
Печалба/(загуба) от валутна преоценка	1	(2)
Пари и парични еквиваленти в края на годината	<u>15</u> <u>934</u>	<u>760</u>

Съставил:-----

Луиза Николова

Дата: 28.03.2019 г.

Управител:-----

Иосиф Леви

Заверил съгласно одиторски доклад от дата: 27 юни 2019 г.:

Грант Торнтон ООД

Одиторско дружество

Марий Апостолов

Управител

Зорница Джамбазка

Регистриран одитор, отговорен за одита

Пояснения към финансовия отчет

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5 до стр. 39 представляват неразделна част от него.

1. ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ

Л-КЛАС ООД е регистрирано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с фирмено дело № 2284/1990 като дружество с ограничена отговорност, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. Одрин №29, ет.11, ап.50, ЕИК 121199357.
Търговският адрес на Дружеството е гр. София, бул. Цар Борис III № 116, ет. 2.

Дейността на дружеството включва разработване, разпространение, продажба, услуги, обучение и инженерингова дейност в областта на програмното обезпечаване, сделки с интелектуална и индустриална собственост, консултации, проектиране, конструиране, внедряване, научно-технически и икономически услуги, инженерингова дейност, производство в областта на промишлеността, дистрибуторство, комисионерска дейност, посредничество и търговско представителство на наши и чуждестранни физически и юридически лица, реекспорт, бартер, специфични операции, извършване на всякакви услуги в областта на маркетинга и информационното обслужване, както и други сделки, незабранени със закон, който предмет ще се осъществява в страната и чужбина, без ограничение.

Дружеството е специализирано в разработката, внедряването и поддръжката на комплексни автоматизирани системи за управление на бизнеса от клас ERP & MES.

Основни продуктови линии на Л-КЛАС ООД са:

- ✓ TECHNOCLASS ERP & ME System - комплексна система за планиране и управление на ресурсите, със система за оперативно управление на производството на ниво цех (MES);
- ✓ TECHNOCLASS Production Management - система за управление на промишленото производство
- ✓ TECHNOCLASS Data Collection System- система за събиране на данни от производството с използване на промишлени терминали
- ✓ TECHNOCLASS Repairs Management - система за управление на техническото обслужване и ремонтите в производствени предприятия и дружества с ремонтна дейност.
- ✓ MakHotel - система за управление на хотели, ресторанти и търговски обекти.

Основните услуги, свързани с внедряването и поддръжката на горепосочените собствени програмни продукти, които Л-КЛАС ООД предоставя са:

- ✓ анализ на бизнес-процесите и реинженеринг на управлението на клиентите;
- ✓ създаване на модел на управление с използване на ERP и MES продуктите на Л-КЛАС ООД;
- ✓ обучение на клиентите в използване на продуктите;
- ✓ консултации по време на внедряване и експлоатация;
- ✓ развитие на внедрените продукти в съответствие с новите законови изисквания, новите методи и стандарти на управление;
- ✓ развитие на внедрените продукти в съответствие със специфични изисквания на отрасли и подотрасли – създаване на т.н. "вертикални решения".

Към 31.12.2018 г. собственици на капитала на дружеството са Дайнасофт Софтуеър Дивелъпмънт Къмпани ЛТД, Кипър, притежаваща 84% от капитала и Йосиф Исак Леви, притежаващ 16 % от капитала.

Органите на управление на Дружеството са Общо събрание на съдружниците и управител. Дружеството се управлява и представлява от Йосиф Исак Леви.

Дружеството няма разкрити клонове и представителства.
Броят на персонала към 31.12.2018 г. е 18 служители.

2. ОСНОВА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът

Л – КЛАС ООД
Годишен финансов отчет
31 декември 2018 г.

„МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2017 г.).

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Дружеството ръководството очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

3. ПРОМЕНИ В СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2018г.

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2018 г.:

МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

МСФО 9 „Финансови инструменти“ заменя МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи, както и нов модел на очакваните кредитни загуби за обезценка на финансови активи.

При прилагането на МСФО 9 Дружеството е използвало преходното облекчение и е избрало да не прекласифицира и преизчислява преходни периоди. Разлики, възникващи от прилагането на МСФО 9, във връзка с класификация, оценяване и обезценка се признават в неразпределената печалба. Направен е анализ и е определено, че промените чрез новия стандарт оказват влияние върху счетоводната политика, въвеждайки нова концепция относно класификацията на финансовите активи на дружеството под формата на вземания от свързани лица, търговски вземания и кредити, парични средства, както и за определяне на тяхната провизия за обезценка от кредитни загуби, но не се налага корекция на сумите по съответните статии, отразяващи засегнатите отчетни обекти, признати във финансовия отчет

Л – КЛАС ООД
Годишен финансов отчет
31 декември 2018 г.

Прилагането на МСФО 9 е засегнало следните области:

- Класификация на финансовите активи на Дружеството

Оценъчна категория			Ефекти от прилагане на МСФО 9			
Финансови активи съгласно МСС 39	Финансови активи съгласно МСФО 9		Салдо 31 декември 2017 г. МСС 39	Рекласификация	Очаквани кредитни загуби/Преоценка	Салдо 1 януари 2018 г. МСФО 9
Текущи финансови активи						
Краткосрочни финансови активи	Кредити и вземания	и Амортизирана стойност	536	-	-	536
Търговски и други финансови вземания	Кредити и вземания	и Амортизирана стойност	196	-	-	196
Вземания от свързани лица	Кредити и вземания	и Амортизирана стойност	226	-	-	226
Парични средства	Кредити и вземания	и Амортизирана стойност	760	-	-	760
			1 718	-	-	1 718

- Обезценка на финансови активи по модела на очакваните кредитни загуби

Моделът на очакваните кредитни загуби е приложен върху търговските вземания на Дружеството и не са установени съществени разлики с прилаганата от Дружеството политика, поради което не са признати ефекти в неразпределената печалба.

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

МСФО 15 "Приходи от договори с клиенти" и свързаните разяснения към МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти" (наричан по-нататък МСФО 15) заместват МСС 18 „Приходи“, МСС 11 „Договори за строителство“, както и няколко разяснения свързани с приходите. Новият стандарт е приложен ретроспективно без преизчисление. В съответствие с преходните разпоредби, МСФО 15 е приложен само към договори, които не са приключени към 1 януари 2018 г.

Прилагането на МСФО 15 засяга главно следните области:

- първоначални разходи, свързани с договори с клиенти
- разходи за сключването на договор, свързани с комисионни възнаграждения
- договорите с клиенти, чиято цена е променлива и/или има договорено условно възнаграждение и други.

Дружеството е анализирано въвеждането на нов модел за признаване на приходи от договори с клиенти и не е установило съществено въздействие върху времето или сумата на приходите, признати от Дружеството през всяка една година.

Следните други нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2018 г., не са свързани с дейността на Дружеството и нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Дружеството:

МСФО 2 „Плащане на базата на акции” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
МСФО 4 „Застрахователни договори” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
МСС 40 “Инвестиционни имоти” (изменен) – Трансфер на инвестиционни имоти в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
КРМСФО 22 “Сделки и авансови плащания в чуждестранна валута” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

- Годишни подобрения на МСФО 2014-2016 г., в сила от 1 януари 2018 г., приети от ЕС

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2018 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството, е представена по-долу.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Предплащания с отрицателно компенсиране, в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС

Измененията дават възможност на дружествата да оценяват определени финансови активи, които могат да бъдат изплатени предсрочно с отрицателно компенсиране, по справедлива стойност в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата.

МСФО 16 „Лизинг“ в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС

Този стандарт заменя указанията на МСС 17 „Лизинг“ и въвежда значителни промени в отчитането на лизинги особено от страна на лизингополучателите.

Съгласно МСС 17 от лизингополучателите се изискваше да направят разграничение между финансов лизинг (признат в отчета за финансовото състояние) и оперативен лизинг (признат извънбалансово). МСФО 16 изисква лизингополучателите да признават лизингово задължение, отразяващо бъдещите лизингови плащания, и 'право за ползване на актив' за почти всички лизингови договори. МСС е включил право на избор за някои краткосрочни лизинги и лизинги на малоценни активи; това изключение може да бъде приложено само от лизингополучателите.

Счетоводното отчитане от страна на лизингодателите остава почти без промяна.

Съгласно МСФО 16 за договор, който е или съдържа лизинг, се счита договор, който предоставя правото за контрол върху ползването на актива за определен период от време срещу възнаграждение.

Ръководството е в процес на оценяване на ефекта от прилагането на стандарта, като приблизителна количествена информация е представена по-долу. Следните действия са предприети, за да се определи ефектът:

- извършен е пълен преглед на всички договори, за да се прецени дали допълнителни договори няма да се считат за лизингови договори съгласно новата дефиниция на МСФО 16;
- приложено е частично ретроспективно прилагане (което означава, че сравнителната информация няма да бъде променяна). Частичното прилагане позволява да не се преценяват текущите договори дали съдържат лизинг и други облекчения;
- преценяват се настоящите оповестявания относно договори за финансов лизинг и договори за оперативен лизинг, тъй като е вероятно те да са базата за определяне на сумата за капитализиране и да станат активи с право на ползване. Към отчетната дата Дружеството няма неотменяеми задължения по договори за оперативен лизинг.
- определя се кое счетоводно опростяване е приложимо към договорите за лизинг и дали ще се използва правото на освобождаване;
- преценяват се допълнителните оповестявания, които се изискват.

МСС 19 „Доходи на наети лица“ (изменен) – Промяна в плана, съкращаване или уреждане - в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения изискват Дружеството да:

- да използва актуализирани допускания, за да определи разходите за текущ стаж и нетния лихвен процент за остатъка от периода след изменението, съкращаването или уреждането на плана; и
- признава в печалбата или загубата като част от разходите за минал трудов стаж или печалба или загуба от сетълмент всяко намаление на излишъка, дори ако този излишък не е бил признат преди поради въздействието на тавана на актива.

КРМСФО 23 “Несигурност относно отчитането на данък върху дохода” в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС

Разяснението дава насоки как да се прилагат изискванията на МСС 12 относно признаване и оценяване, когато има несигурност относно отчитането на данък върху дохода.

Годишни подобрения на МСФО 2015-2017 г., в сила от 1 януари 2019 г., все още не са приети от ЕС

Тези изменения включват незначителни промени в:

- МСФО 3 "Бизнес комбинации" - дружеството преоценява предишния си дял в съвместно контролирана дейност, когато придобие контрол върху дейността.
- МСФО 11 "Съвместни предприятия" - дружеството не преоценява предишния си дял в съвместно контролирана дейност, когато придобие съвместен контрол върху дейността.
- МСС 12 "Данъци върху дохода" - дружеството отчита всички данъчни последици от плащанията на дивиденди по същия начин както самите тях.
- МСС 23 "Разходи по заеми" - дружеството третира като част от общите заеми всеки заем първоначално взет за разработване на актив, когато активът е готов за планираната употреба или продажба.

4. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че, те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (ревизиран 2007 г.). Дружеството прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет, когато това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

През 2017 г. няма такива случаи, поради което е представен един сравнителен период.

4.3. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Дружеството. Налице е контрол, когато Дружеството е изложено на, или има права върху, променливата възвръщаемост от неговото участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Във финансовия отчет на Дружеството инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

Към 31 декември 2018 г. Дружеството има инвестиция в едно дъщерно дружество Клас Софт ЕООД, притежавайки 84 % от капитала му. Инвестицията е в размер на 84 лв. и поради тази причина не е представена в отчета за финансовото състояние, изготвен в хиляди лева.

4.4. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.5. Приходи

Приходите включват приходи от продажба на стоки и предоставяне на услуги.

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент
- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение
- 3 Определяне на цената на сделката
- 4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- 5 Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават при уреждане на задължението за изпълнение според степента на прехвърлянето на контрола по метода „към определен момент“, когато се прехвърля контролът върху стоките и услугите на клиента в конкретно определен момент и по метода „с течение на времето“, по начин, отразяващ извършената от Дружеството работа по договора.

Дружеството често сключва сделки, които включват продажбата на няколко вида продукти и услуги (многокомпонентни сделки). Дружеството прилага критериите за признаване на приход, представени по-долу, за всеки отделен компонент от такъв вид сделка за продажба, за да отрази нейната същност. Полученото възнаграждение от такъв вид сделка за продажба, се разпределя между отделните компоненти на базата на съотношението на справедливите им стойности.

Дружеството анализира договореностите си за продажби според специфични критерии, за да определи дали действа като принципал или агент. Дружеството е достигнало до заключението, че действа като принципал във всички такива договорености.

4.5.1. Приходи от продажба на стоки

Продажбата на стоки включва продажба на закупени лицензи за достъп до бази данни за бъдещи клиенти на Дружеството и закупена техника за клиенти на Дружеството. Приходите от продажба на стоки обичайно се признават по метода „в точно определен времеви момент“, когато контролът върху стоката се прехвърли на клиента. Това обикновено става с предаване на стоката на клиента в уговорения вид и място.

4.5.2. Приходи от продажба на услуги

Услугите, предоставяни от Дружеството, включват лицензиране, разработване, внедряване и поддръжка на комплексни автоматизирани системи за управление на бизнеса на собствените на Дружеството програмни продукти от клас ERP & MES

Приходите от продажбата на лицензи за софтуер за фиксирана сума се признават по метода „в точно определен времеви момент“ или по метода „в течение на времето“ съгласно условията на Договора, когато Дружеството прехвърли контрола върху активите на клиента, доколкото задължението на Дружеството е да предостави право на ползване върху интелектуална собственост във форма и функционалност, каквато продуктът притежава към момента, в който клиентът го получава.

Приходите от услуги по разработване и внедряване обичайно се признават по метода „в течение на времето“ на база изпълнение на отделните задължения за изпълнение. Етапът на завършеност се определя като се използва метода преглед на извършената работа и вложени работни часове. Когато резултатът от сделката за предоставяне на услуги не може да бъде надеждно оценен, приходът се признава само доколкото признатите разходи са възстановими.

Приходи от абонаменти такси по поддръжка по договори с периодичен характер се признават по метода „в течение на времето“ (всеки месец) тъй като клиентът получава и консумира ползите едновременно с изпълнението на услугите. Приходите се признават в размер на фиксирана сума към съответната дата в размер на възнаграждението, което Дружеството има право да получи.

Всички останали услуги, предоставяни от Дружеството обичайно се признават по метода „в точно определен времеви момент, когато услугата е извършена и контролът върху ползите от предоставените услуги е прехвърлен върху ползвателя на услугите.

4.5.3. Разходи по договори с клиенти

Дружеството отчита два вида разходи, свързани с изпълнението на договорите за доставка на услуги/стоки/с клиенти: разходи за сключване/постигане на договора и разходи за изпълнение на договора. Когато разходите не отговарят на условията за разсрочване съгласно изискванията на МСФО 15 същите се признават като текущи в момента на възникването им или периодът на разсрочването им е до една година.

Следните оперативни разходи винаги се отразяват като текущ разход в момента на възникването им:

- Общи и административни разходи (освен ако не са за сметка на клиента);
- Разходи за брак на материални запаси;
- Разходи, свързани с изпълнение на задължението;
- Разходи, за които предприятието не може да определи, дали са свързани с удовлетворено или неудовлетворено задължение за изпълнение.

4.5.4. Активи и пасиви по договори с клиенти

Дружеството признава активи и/или пасиви по договор, когато една от страните по договора е изпълнила задълженията си в зависимост от връзката между дейността на предприятието и плащането от клиента. Дружеството представя отделно всяко безусловно право на възнаграждение като вземане. Вземане е безусловното право на предприятието да получи възнаграждение.

Пасиви по договор се признават в отчета за финансовото състояние, ако клиент заплаща възнаграждение или дружеството има право на възнаграждение, което е безусловно, преди да е прехвърлен контрола върху стоката или услугата.

Дружеството признава активи по договор, когато задълженията за изпълнение са удовлетворени и плащането не е дължимо от страна на клиента. Актив по договор е правото на предприятието да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които предприятието е прехвърлило на клиент.

Последващо Дружеството определя размера на обезценката за актив по договора в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“.

4.5.5. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.5.6. Приходи от финансиране

Финансиранията за нетекущи активи и за текущата дейност първоначално се признават в отчета за финансовото състояние като приходи за бъдещи периоди, при условие че са налице достатъчно основания да се счита, че същите ще бъдат получени, както и че Дружеството ще изпълни свързаните с тях условия.

Финансиране, целящо да компенсира Дружеството за направени разходи по придобиване на активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране.

Приходите от финансираня за текущата дейност се признават през периода и до стойността на отчетените разходи, за които те са предназначени.

4.6. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването им или на датата на възникването им.

4.7. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Разходите за лихви основно са свързани с лихви по финансов лизинг в случаите, когато Дружеството е лизингополучател и лихви по заеми на Дружеството.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

Когато са получени заеми без конкретно целево предназначение и те са използвани за придобиването на един отговарящ на условията актив, размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират, се определя чрез прилагане на процент на капитализация към разходите по този актив. Процентът на капитализация е средно претеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на Дружеството, които са непогасени през периода, като се изключат заемите, получени специално за целите на придобиване на един отговарящ на условията актив.

4.8. Нематериални активи

Нематериалните активи включват лицензи, програмни права и продукти от развойна дейност. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за всеобхватния доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за всеобхватния доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към балансовата стойност на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Разходи за научно-изследователска дейност (или в научно-изследователска фаза по вътрешен проект) се признават като разходи в момента на възникването им.

Разходите, които могат да бъдат отнесени директно към фазата на разработване на нематериален актив се капитализират, ако отговарят на следните критерии:

- Завършването на нематериалния актив е технически изпълнимо, така че той да бъде на разположение за ползване или продажба;
- Дружеството възнамерява да завърши нематериалния актив и да го използва или продаде;
- Дружеството има възможност да използва или да продаде нематериалния актив;
- Нематериалният актив ще генерира вероятни бъдещи икономически ползи. Освен това съществува пазар за продукцията на нематериалния актив или за самия нематериален актив, или ако той бъде използван в дейността на Дружеството, ще генерира икономически ползи;
- Налични са адекватни технически, финансови и други ресурси за приключване на развойната дейност и за ползването или продажбата на нематериалния актив;
- Разходите, отнасящи се до нематериалния актив по време на неговото разработване, могат да бъдат надеждно оценени.

Разходите по разработването на нематериални активи, които не отговарят на тези критерии за капитализиране, се признават в момента на възникването им.

Разходите, директно отнесени към фазата на развойна дейност включват разходите за труд и осигуровки на персонала, зает с разработването на нематериалния актив и разходите за амортизации на нетекущите активи, използвани за разработването на нематериалния актив. Вътрешно създадените софтуерни продукти от развойна дейност, признати като нематериални активи, се оценяват последващо както закупените нематериални активи. Преди завършването на проекта по развойна дейност активите се тестват за обезценка, както е описано в пояснение 4.11.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

• Лицензи и програмни права	2-5 години
• Програмни продукти от развойна дейност	5 години
• Други	4 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.9. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имотите, машините и съоръженията се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	25 години
• Компютри, периферни устройства за тях и мобилни телефони	2-5 години
• Леки автомобили	4 години
• Други	6.67 години

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.10. Отчитане на лизинговите договори

При лизингополучателя

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг“ правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В отчета за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Лизинг на земя и сгради се класифицира по отделно, като се разграничават компонентите земя и сгради пропорционално на съотношението на справедливите стойности на дяловете им в лизинговия договор към датата, на която активите са признати първоначално.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на

споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг като например разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

При лизингодателя

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Дружеството и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Дружеството, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния отчетен период.

Активите, отдадени при условията на финансови лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Дружеството като вземане, равно на нетната инвестиция в лизинговия договор. Доходът от продажба на активите се включва в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период. Признаването на финансовия приход се основава на модел, отразяващ постоянен периодичен процент на възвращаемост върху остатъчната нетна инвестиция.

4.11. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.12. Инвестиционни имоти

Дружеството отчита като инвестиционни имоти част от сграда, която се държи за получаване на приходи от наем по модела на цената на придобиване.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всички разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти се отчитат по тяхната себестойност, намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансовия отчет на Дружеството, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Дружеството да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Дружеството отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

Амортизацията на инвестиционните имоти се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на сградите, които е 25 години.

4.13. Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Като безвъзмездни средства, предоставени от държавата, Дружеството отчита помощи от държавата под формата на прехвърляне на ресурси към Дружеството в замяна на минало или бъдещо съответствие с определени условия по отношение на оперативната му дейност. Не се считат за форми на държавна помощ, тези които не могат да бъдат остойностени в рамките на разумното, както и сделки с държавата, които не могат да бъдат разграничени от нормалните търговски сделки на предприятието.

Безвъзмездни средства, свързани с активи са тези безвъзмездни средства, предоставени от държавата, чието основно условие е, че Дружеството, отговарящо на условията за получаването им, следва да закупи, да създаде или да придобие по друг начин дълготрайни активи, като е възможно да бъдат прилагани и допълнителни условия, свързани с типа или местоположението на активите или периодите, през които те могат да бъдат придобити или държани.

Всички останали безвъзмездни средства се отчитат като безвъзмездни средства, свързани с приходи.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, не се признават, докато няма приемлива гаранция, че:

- предприятието ще изпълни условията, свързани с тях; и
- помощта ще бъде получена.

Дружеството прилага приходния подход, според който безвъзмездните средства, предоставени от държавата, се признават в печалбата или загубата на системна база през периодите, през които Дружеството признава като разход съответните разходи, които безвъзмездните средства са предназначени да компенсират.

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата, свързани с активи, включително непарични дарения по справедлива стойност, се представят в отчета за финансово състояние чрез представяне на дарението като приходи за бъдещи периоди, които се признават в печалбата или загубата на системна база през целия полезен живот на актива.

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата, които подлежат на възстановяване, се отчитат счетоводно като промяна на счетоводна приблизителна оценка съгласно изискванията на МСС 8. Възстановяването на безвъзмездни средства, свързани с активи, се признава чрез намаляване на салдото на прихода за бъдещи периоди с дължимата за погасяване сума. Кумулативната допълнителна амортизация, която следва да е призната в печалбата или загубата до датата на възстановяването при отсъствие на безвъзмездни средства, предоставени от държавата, се признава незабавно в печалбата или загубата. Обстоятелствата, пораждащи възстановяване на безвъзмездни средства, свързани с активи, водят до извършването на тестове за обезценка на новата балансова стойност на актива.

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата, могат да станат вземане на предприятието като компенсация за разходи, понесени в предишен период. Такива безвъзмездни средства се признават като приход в периода, в който те станат вземане, с оповестяване, което да гарантира, че ефектът им е ясно разбран.

4.14. Финансови инструменти съгласно МСФО 9, считано от 01 януари 2018 г.

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно Дружество, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго Дружество

Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.14.1. Финансови активи

4.14.1.1 Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- Финансови активи по амортизирана стойност(дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Бизнес моделът на дружеството за управление на финансови активи отразява начина, по който дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци произтичат от събиране на договорни парични потоци, на продажба на финансови активи, или и двете.

Финансовите активи на дружеството са класифицирани в категорията Финансови активи по амортизирана стойност(дългови инструменти)

Финансови активи по амортизирана стойност(дългови инструменти)

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност, когато са удовлетворени следните две условия:

- финансовия актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорни парични потоци от него, и
- условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци за конкретни дати, които представляват само плащания на главницата и лихвите върху неиздължената сума на главниците

Финансовите активи на дружеството по амортизирана стойност включват: търговски вземания от контрагенти, предоставени заеми и парични средства

4.14.1.2 Последващо оценяване на финансовите активи по амортизирана стойност(дългови инструменти)

Вземания и предоставени заеми

Предоставени заеми и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дискотиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен

Обезценка на финансови активи

Новите изисквания за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“, който замества „модела на понесените загуби“, представен в МСС 39.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Дружеството разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на тази подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата. Нито един от финансовите активи на Дружеството не попада в тази категория.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Дружеството и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дискотирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Търговски и други вземания

Дружеството използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания и признава загуба от обезценка като калкулира очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Дружеството използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби чрез разпределянето на клиентите по сročна структура на вземанията и използвайки матрица на провизиите.

4.14.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват, търговски и други финансови задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Дружеството не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

Дивидентите, платими на съдружниците се признават когато дивидентите са одобрени на общото събрание от съдружниците.

4.15. Финансови инструменти, съгласно МСС 39, до 31 декември 2017

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на редове „Финансови разходи“, „Финансови приходи“ или

„Други финансови позиции“, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи“.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на съдружниците се признават когато дивидентите са одобрени на общото събрание от съдружниците.

4.16. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство и стоки.

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. В себестойността на материалните запаси се включват преките разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет.

Себестойността на незавършеното производство на предоставяните услуги се определя от разходите за труд и осигуровки на персонала зает в предоставянето на услугата, променливите преки разходи и припадащата се част от общите производствени разходи. Общите производствени разходи за взаимосвързаните услуги се разпределят на база относителния дял на справедливата /продажна/ стойност на услугите. Разходите за осигуровки се разпределят на база преките разходи за труд плюс разпределената част от общите производствени разходи за труд.

Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема

Л – КЛАС ООД
Годишен финансов отчет
31 декември 2018 г.

стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода конкретно определена цена за материални запаси, които са предназначени за конкретен проект и среднопретеглена стойност за всички останали материални запаси.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.17. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базирано на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики като разлика между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.18. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки и депозити.

При изготвянето на отчета за паричните потоци, определени позиции се представят както следва:

- паричните постъпления от клиенти и плащания към доставчици се представят брутно, с включен 20% ДДС;
- получените лихви по депозитни сметки се представят като парични потоци от инвестиционна дейност, доколкото по съдържание тези операции представляват инвестиране на свободни ресурси на Дружеството.

- платеният ДДС при покупки на дълготрайни активи се посочва като плащания към доставчици в паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци за съответния период.

4.19. Собствен капитал и плащания на дивиденди.

Основният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните дялове.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на съдружниците са включени на ред „Задължения към свързани лица” в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание на съдружниците преди края на отчетния период.

Всички трансакции със собствениците на Дружеството, ако има такива, се представят на отделен ред в отчета за собствения капитал.

4.20. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството начислява правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Дружеството не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения, се включват в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”. Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени в „Разходи за персонала”.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Задължения към персонала”.

4.21. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло.

Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.22. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение.

4.22.1. Приходи

Дружеството купува лицензи за достъп до база данни от Оракъл и Нетроник и ги продава на свои клиенти. На база анализ на същността на тези сделки, ръководството е преценило, че Дружеството действа по-скоро като принципал, тъй като то носи кредитния риск от продажбите на крайните клиенти и е страна по основните договорености за продажба с тях.

4.22.2. Вътрешно създадени нематериални активи и разходи за научно-изследователска дейност

Ръководството контролира вътрешните проекти за научно-изследователска и развойна дейност. Значима преценка е необходима при разграничаването на научно-изследователската от развойната фаза. Разходите за развойна дейност се признават като актив, когато отговарят на всички критерии, докато разходите за научно-изследователска дейност се отразяват в момента на възникването им.

За разграничаването на научно-изследователската фаза на даден проект от развойната дейност, счетоводната политика на Дружеството изисква бизнес план, посочващ техническите, финансовите и другите необходими ресурси, както и способността на Дружеството да осигури тези ресурси. Прогнозата се включва в общата бюджетна прогноза, когато капитализацията на разходите за развойна дейност започне. По този начин се гарантира, че управленското счетоводство, тестовите за обезценка и осчетоводяването на вътрешно създадените нематериални активи се базира на едни и същи данни.

Ръководството на Дружеството също съблюдава дали разходите за развойна дейност продължават да отговарят на критериите за признаване. Това е необходимо, тъй като успешната пазарна реализация на разработвания продукт е несигурна и може да подлежи на бъдещи технически проблеми след момента на признаване.

4.22.3. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми приходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното

използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.22.4. Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Анализът и намеренията на ръководството са потвърдени от бизнес модела на държане на дълговите инструменти, които отговарят на изискванията за получаване на плащания единствено на главница и лихви и държане на активите до събирането на договорените парични потоци от облигациите, които са класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност. Това решение е съобразено с текущата ликвидност и капитала на Дружеството.

4.22.5. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи. Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството.

Информацията относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.22.6. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.22.7. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Дружеството е изложена на технологични промени, които могат да доведат до резки изменения в продажните цени. Бъдещата реализация на балансовата стойност на материалните запаси-стоки се влияе от сключването на нови договори с клиенти. Очакванията на ръководството са, че част от лицензиите ще бъдат реализирани през 2019 г. Поради това ръководството на Дружеството е счело, че няма индикации за обезценка на материалните запаси към 31.12.2018 г.

4.22.8. Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Дружеството и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Дружеството. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

4.23. Ефект от промяна на счетоводната политика

Прилагането на МСФО 9 Финансови инструменти и МСФО 15 Приходи от договори с клиенти е довело до промени в счетоводните политики, но не е наложило корекция на сумите по съответните статии, отразяващи засегнатите отчетни обекти, признати във финансовия отчет.

Л – КЛАС ООД
Годишен финансов отчет
31 декември 2018 г.

5. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Нематериалните активи на Дружеството включват лицензи, програмни права и други подобни права и програмни продукти в процес на изграждане/ продукти от развойна дейност. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Лицензи и права '000 лв.	Програмен продукт от развойна дейност '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2018г.	500	222	722
Салдо към 31 декември 2018г.	500	222	722
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2018г.	(497)	(222)	(719)
Амортизация	(1)	-	(1)
Салдо към 31 декември 2018г.	(498)	(222)	(720)
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	2	-	2
	Лицензи и права '000 лв.	Програмен продукт от развойна дейност '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2017г.	499	222	721
Новопридобити активи	1	-	1
Салдо към 31 декември 2017г.	500	222	722
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2017г.	(487)	(222)	(709)
Амортизация	(10)	-	(10)
Салдо към 31 декември 2017г.	(497)	(222)	(719)
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	3	-	3

Лицензиите и програмните права и продукти на Дружеството с балансова стойност в размер на 2 хил. лв. (2017 г.: 3 хил. лв.) включват лицензи за база данни.

Дружеството няма подписани договори за покупка на лицензи или други права, по които да се очакват плащания през 2019г.

На база на извършения преглед за обезценка на всички нематериални активи към 31 декември 2018 г., ръководството на Дружеството не е установило индикации за това, че балансовата стойност на активите надвишава тяхната възстановима стойност. Поради това към 31 декември 2018 г. не е призната обезценка на нематериални активи.

Разходи за амортизация на нематериалните активи са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“. Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

Л – КЛАС ООД
Годишен финансов отчет
31 декември 2018 г.

6. ИМОТИ, МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

Балансовата стойност на притежаваните от Дружеството имоти, машини и съоръжения може да бъде анализирана, както следва:

	Земя	Сгради	Компютърна техника и мобилни телефони '000 лв.	Транспортни средства '000 лв.	Други '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2018 г.	5	566	198	121	35	925
Новопридобити активи	-	-	4	-	2	6
Отписани активи	-	-	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2018 г.	5	566	202	121	37	931
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2018 г.	-	(151)	(198)	(81)	(29)	(459)
Амортизация	-	(23)	(2)	(11)	(1)	(37)
Салдо към 31 декември 2018 г.	-	(174)	(200)	(92)	(30)	(496)
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	5	392	2	29	7	435

	Земя	Сгради	Компютърна техника и мобилни телефони '000 лв.	Транспортни средства '000 лв.	Други '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2017 г.	5	566	198	122	35	926
Новопридобити активи	-	-	-	44	-	44
Отписани активи	-	-	-	(45)	-	(45)
Салдо към 31 декември 2017 г.	5	566	198	121	35	925
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2017 г.	-	(129)	(197)	(106)	(27)	(459)
Амортизация	-	(22)	(1)	(20)	(2)	(45)
Отписана амортизация	-	-	-	45	-	45
Салдо към 31 декември 2017 г.	-	(151)	(198)	(81)	(29)	(459)
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	5	415	-	40	6	466

На база на извършения преглед за обезценка на имоти, машини и съоръжения към 31 декември 2018 г. Ръководството на Дружеството не е установило индикации за това, че балансовата стойност на активите надвишава тяхната възстановима стойност. Поради това към 31 декември 2018 не е призната обезценка на имоти, машини и съоръжения.

Разходи за амортизация на материалните активи са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Към 31 декември 2018 г. или 2017 г. не е имало съществени договорни задължения във връзка със закупуване на имоти, машини и съоръжения.

Дружеството не е заложило имоти, машини, съоръжения като обезпечение по свои задължения.

Л – КЛАС ООД
Годишен финансов отчет
31 декември 2018 г.

7. ЛИЗИНГ

7.1. Оперативен лизинг като лизингодател

Дружеството притежава инвестиционен имот, който се отдава по договор за оперативен лизинг. Подробна информация е представена в пояснение 8.

8. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

Инвестиционните имоти на Дружеството включват един имот, представляващ офис помещение, което се намира в гр. София, бул. Цар Борис III 116, ет. 2 и се държи с цел получаване на приходи от наем.

Справедливата стойност на инвестиционните имоти е определена на база пазарно проучване и е по висока от тяхната балансова стойност.

Промените в балансовите стойности, представени в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат обобщени, както следва:

	'000 лв.
Брутна балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2018 г.	43
Салдо към 31 декември 2018 г.	<u>43</u>
Амортизация и обезценка	
Салдо към 1 януари 2018г.	(13)
Амортизация	(2)
Салдо към 31 декември 2018 г.	<u>(15)</u>
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	<u>28</u>
	'000 лв.
Брутна балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2017 г.	43
Салдо към 31 декември 2017 г.	<u>43</u>
Амортизация и обезценка	
Салдо към 1 януари 2017г.	(11)
Амортизация	(2)
Салдо към 31 декември 2017 г.	<u>(13)</u>
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	<u>30</u>

Инвестиционните имоти не са заложен като обезпечение по заеми.

Приходите от наеми за 2018 г., възлизащи на 4 хил. лв. (2017 г.: 4 хил. лв.), са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Приходи от продажби“. Не са признавани условни наеми.

Бъдещите минимални лизингови постъпления са представени, както следва:

	До 1 година	От 1 до 3 години	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Към 31 декември 2018 г.	1	-	1
Към 31 декември 2017 г	4	1	5

Л – КЛАС ООД
Годишен финансов отчет
31 декември 2018 г.

9. ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ АКТИВИ И ПАСИВИ

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни активи и пасиви	1 януари 2018	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2018
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Текущи активи			
Търговски и други вземания	2	-	2
Нетекущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала		2	2
Текущи пасиви			
Задължения към персонала по неизползван отпуск	1	-	1
	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>5</u>
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	<u>3</u>		<u>5</u>
Отсрочени данъчни активи	<u>3</u>		<u>5</u>

Отсрочените данъци за сравнителния период 2017 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни активи и пасиви	1 януари 2017	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2017
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Текущи активи			
Търговски и други вземания	-	2	2
Текущи пасиви			
Задължения към персонала по неизползван отпуск	-	1	1
	<u>-</u>	<u>3</u>	<u>3</u>
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	<u>-</u>		<u>3</u>
Отсрочени данъчни активи	<u>-</u>		<u>3</u>

Всички отсрочени данъчни активи са включени в отчета за финансовото състояние.

10. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние включват незавършено производство и стоки. Те могат да бъдат анализирани, както следва:

	2018	2017
	'000 лв.	'000 лв.
Стоки	12	14
Незавършено производство	-	92
	<u>12</u>	<u>106</u>

Л – КЛАС ООД
Годишен финансов отчет
31 декември 2018 г.

Незавършеното производство представлява разходи по проекти, резултатите, от които не са приети от възложителите към края на отчетния период.
Стоките на Дружеството представляват лицензи. Очакванията на ръководството са, че част от лицензите ще бъдат реализирани през 2019 г.
През 2018 г. не са установени индикации за обезценка на материалните запаси.
Материалните запаси не са предоставяни като обезпечения на задължения на Дружеството.

11. АКТИВИ И ПАСИВИ ПО ДОГОВОРИ

Дружеството признава следните пасиви, свързани с договори с клиенти

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Пасиви по договор – получени аванси за доставка на ИТ услуги	6	70
Общо пасиви по договори	6	70

12. КРАТКОСРОЧНИ ФИНАНСОВИ АКТИВИ

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Предоставени краткосрочни заеми	-	434
Лихви по предоставени краткосрочни заеми	-	118
Обезценка на вземания	-	(16)
	-	536

Като краткосрочни финансови активи, Дружеството отчита предоставени заеми на несвързани лица, които са погасени изцяло през 2018г.

13. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ФИНАНСОВИ ВЗЕМАНИЯ

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Търговски вземания, брутно преди обезценка	115	205
Очаквани кредитни загуби и загуби от обезценка на търговски вземания	(9)	(9)
Търговски вземания	106	196
Предоставени депозити	1	1
Вземания по финансираня	49	-
Други	4	-
Финансови активи	160	197
Търговски и други финансови вземания	160	197

Всички търговски вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност. Всички търговски вземания на Дружеството са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение, а за всички търговски вземания е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода. Някои търговски вземания са били обезценени на индивидуална база и съответната обезценка в размер на 9 хил. лв. (2017 г.: 9хил. лв.) е призната в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“. Обезценените вземания са били дължими главно от търговски клиенти, които са имали финансови затруднения.

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на търговските вземания може да бъде представено по следния начин:

Л – КЛАС ООД
Годишен финансов отчет
31 декември 2018 г.

	2018 хил. лв.	2017 хил. лв.
Салдо към 1 януари	(9)	-
Загуба от обезценка	(1)	(9)
Възстановяване на загуба от обезценка	1	-
Салдо към 31 декември	(9)	(9)

14. ПРЕДПЛАЩАНИЯ И ДРУГИ АКТИВИ

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Предплатени разходи	85	24
Други активи, нефинансови	85	24

Предплатените разходи се признават в печалбата и загубата пропорционално на срока, за който ще се ползват услугите. Това се очаква да стане в рамките на следващия отчетен период.

15. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Парични средства в разплащателни сметки и в брой в:		
- български лева	194	119
- евро	719	625
- щатски долари	21	16
Брутна стойност на пари и парични еквиваленти	934	760
Пари и парични еквиваленти	934	760

Дружеството е извършило оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената стойност е в размер под 0.1% от брутната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции, поради което е определена като несъществена и не е начислена във финансовите отчети на Дружеството

Дружеството няма блокирани пари и парични еквиваленти.

16. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

16.1. Основен капитал

Основният капитал на Дружеството се състои от 50 дяла с номинална стойност в размер на 1 000 лв. за дял. Всички дялове са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от Общото събрание на съдружниците на Дружеството.

През отчетните периоди няма издадени нови дялове, няма промяна в състава и структурата на основния капитал.

Съдружници на Дружеството към 31.12.2018 г. са:

	2018 Брой дялове	%	2017 Брой дялове	%
Дайнасофт Софтуеър Дивелъпмънт Къмпани” Лтд	42	84	42	84
Йосиф Исак Леви	8	16	8	16
	50	100	50	100

Л – КЛАС ООД
Годишен финансов отчет
31 декември 2018 г.

17. ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ НА ПЕРСОНАЛА

17.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Разходи за възнаграждения	(641)	(585)
Разходи за осигуровки	(84)	(77)
Разходи за провизии за пенсии	(23)	-
	<u>(748)</u>	<u>(662)</u>

17.2. Пенсионни и други задължения към персонала

	2018 хил. лв.	2017 хил. лв.
Нетекущи:		
Обезщетения по Кодекса на труда	23	-
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	<u>23</u>	<u>-</u>
Текущи:		
Задължения по неизползвани отпуски	9	8
Текущи задължения към персонала	<u>9</u>	<u>8</u>

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2019 г.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа

	Лихвен процент	От 1 до 5 години хил. лв.
Към 31 декември 2018 г.		
Дължими обезщетения		24
Сkonto	1.25%	<u>(1)</u>
Дисконтирани парични потоци		<u>23</u>

18. ФИНАНСИРАНИЯ

Финансиранията за нетекущи активи са както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Текуща част		
Финансиране за текуща дейност	19	-
Общо финансирания за текуща дейност	<u>19</u>	<u>-</u>

Финансирания за текуща дейност на Дружеството представляват неполучено финансиране по Договор № BG05M9OP001-1.022-0088-C01 с краен срок на изпълнение 13.04.2019 по ОП Развитие на човешките ресурси за проект „Повишаване на производителността, адаптивността и професионалната компетентност на служителите на "Л-Клас" ООД за дейности по проекта, които

Л – КЛАС ООД
Годишен финансов отчет
31 декември 2018 г.

към 31.12.2018 не са приключили. За изпълнените към 31.12.2018 дейности Дружеството към дата на отчета е получило финансиране и е признало текущи приходи, съответстващи на разходите, за които са предназначени безвъзмездните средства.

19. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Търговските и други задължения, отразени в отчета за финансовото състояние, включват:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Текущи:		
Задължения към доставчици	93	16
Финансови пасиви	93	16
Данъчни задължения с изключение на данъци върху дохода	24	32
Приходи за бъдещи периоди	124	95
Други	1	
Нефинансови пасиви	149	127
Текущи търговски и други задължения	242	143

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Приходите за бъдещи периоди се отнасят за предплатени абонаментни такси от клиентите за 2019 г.

20. ПРИХОДИ ОТ ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ

Дружеството представя приходи от прехвърлянето на стоки и услуги в момент от времето и с течение на времето в следните основни продуктови линии:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Приходи от абонаментни такси	610	573
Приходи от лицензионни възнаграждения	263	274
Приходи от внедряване и допълнителни разработки	515	269
Приходи от услуги по поддръжка	40	36
Други	6	13
	1 434	1 165
Време на признаване на прихода:		
С течение на времето	1 434	1 165

21. ПРИХОДИ ОТ ФИНАНСИРАНИЯ

Приходите от финансираня включват:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Приходи от финансираня за нематериални активи	-	7
Приходи от финансираня за текуща дейност	32	-
	32	7

Л – КЛАС ООД
Годишен финансов отчет
31 декември 2018 г.

Приходите от финансираня представляват частта от безвъзмездни средства по Договор № BG05M9OP001-1.022-0088-C01 с краен срок на изпълнение 13.04.2019 по ОП Развитие на човешките ресурси за проект „Повишаване на производителността, адаптивността и професионалната компетентност на служителите на "Л-Клас" ООД", която съответства на разходите, които тези средства компенсират (разходи за външни услуги).

22. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Офис материали, техника и консумативи	(9)	(16)
Ел. енергия, вода и отопление	(11)	(12)
Гориво и поддръжка автомобили	(11)	(8)
	<u>(31)</u>	<u>(36)</u>

23. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Лицензи и поддръжка	(146)	(130)
Консултантски услуги	(177)	(97)
Реклама	(14)	(11)
Разходи за комуникация и куриерски услуги	(12)	(8)
Застраховки	(6)	(6)
Членски внос	(6)	(6)
Подизпълнители	(8)	(5)
Обучение	(36)	-
Други	(20)	(21)
	<u>(425)</u>	<u>(284)</u>

24. ДРУГИ РАЗХОДИ

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Отписани вземания	(21)	(107)
Разходи за командировки	(48)	(42)
Обезценка на вземания	(10)	(25)
Представителни разходи	(13)	(11)
Разходи за данъци и такси	(7)	(8)
Други	(6)	(1)
	<u>(105)</u>	<u>(194)</u>

25. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ И РАЗХОДИ

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Разходи за лихви по банков кредит	-	(7)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	(7)
Банкови такси и комисионни	(5)	(6)
Загуби от промяна на валутните курсове	(1)	(3)
Финансови разходи	(6)	(16)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Приходи от лихви по предоставени заеми	8	16
Общо приходи от лихви по финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	8	16
Печалби от промяна на валутните курсове	1	-
Финансови приходи	9	16

26. РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ ВЪРХУ ДОХОДА

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка в размер на 10 % (2017 г.: 10 %) и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Печалба преди данъчно облагане	43	28
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	(4)	(3)
Данъчен ефект от:		
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане:	6	6
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели:	(9)	(9)
Текущ разход за данъци върху дохода	(7)	(6)
Отсрочени данъчни разходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	2	3
Разходи за данъци върху дохода	(5)	(3)

Пояснение 9 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви на Дружеството.

Л – КЛАС ООД
Годишен финансов отчет
31 декември 2018 г.

27. ДИВИДЕНТИ

През 2018 г. са разпредели дивиденди на собствениците в размер на 678 хил. лв.

28. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Свързани лица на Дружеството са неговите собственици, дъщерно дружество „Клас Софт“ ООД и ключов управленски персонал.

28.1. Сделки с дъщерни предприятия

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Продажба		
- Предоставени услуги на Клас Софт ООД	4	4
Покупки на услуги		
- Покупки на услуги от Клас Софт ООД	132	78

29. РАЗЧЕТИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА В КРАЯ НА ГОДИНАТА

Вземанията от свързани лица са както следва:

	2018 ‘000 лв.	2017 ‘000 лв.
Текущи		
Дъщерни предприятия	130	220
Служители	3	6
Обезценка	(9)	-
Общо текущи вземания от свързани лица	124	226

Вземанията от свързани лица включват:

Предоставени заеми	133	226
Обезценка	(9)	-
Предоставени заеми, нето	124	226

Задълженията към свързани лица са както следва:

Дъщерни предприятия	-	12
---------------------	---	----

Вземанията от свързани лица представляват вземания от дъщерното дружество Клас Софт ООД по предоставен краткосрочен заем за оборотни средства. Договореният краен срок на погасяване на главница и лихвата е през 2019 г.

Задълженията към свързани лица представляват задължения към дъщерното дружество Клас Софт ООД за получени софтуерни услуги.

30. БЕЗНАЛИЧНИ СДЕЛКИ

През 2018 г. не са осъществявани безналични сделки.

33.1. Анализ на пазарния риск

33.1.1. Валутен риск

По-голяма част от сделките на дружеството се осъществяват в български лева. Чуждестранните трансакции на Дружеството са деноминирани първоначално в евро, но те не водят до излагане на валутен риск, защото еврото е фиксирано към българския лев в резултат на Въведения валутен борд от 1997г.

33.1.2. Лихвен риск

Дружеството не ползва финансови средства под формата на заеми. В тази връзка Дружеството не е изложено на значителен лихвен риск.

33.1.3. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като например при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозирани на средства и други. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период.

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Дружеството е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Дружеството счита, че всички финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Към датата на финансовия отчет някои от необезценените търговски вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценените просрочени търговски вземания е следната:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
До 3 месеца	9	16
Между 3 и 6 месеца	-	20
Общо	9	36

По отношение на търговските вземания Дружеството не е изложено на значителен кредитен риск към нито един контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от малък брой клиенти в различни индустрии и географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация.

Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Дружеството по отношение на търговските вземания.

33.2. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата

Л – КЛАС ООД
Годишен финансов отчет
31 декември 2018 г.

на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно.

Към 31 декември 2018 г. падежите на задълженията на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2018 г.	До 6 месеца '000 лв.
Търговски задължения	94
Общо	94

В предходните отчетни периоди падежите на задълженията на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2017 г.	До 6 месеца '000 лв.
Търговски задължения	16
Общо	16

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до един месец или са с точно определени дати на плащане.

34. ПОЛИТИКА И ПРОЦЕДУРИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството управлява капиталовата си структура и я изменя, ако е необходимо, в зависимост от промените в икономическите условия. С оглед поддържане или промяна на капиталовата си структура Дружеството може да коригира изплащането на дивиденди, да намали или увеличи основния капитал по решение на съдружниците. Дружеството следи собствения си капитал чрез реализирания финансов резултат за отчетния период.

Дружеството наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания собствен капитал към нетния дълг.

Дружеството определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал представен в отчета за финансовото състояние.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг, намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Л – КЛАС ООД
Годишен финансов отчет
31 декември 2018 г.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2018 '000 лв.	2017 '000 лв.
Собствен капитал	1 483	2 123
Дълг	279	233
- Пари и парични еквиваленти	(934)	(760)
Нетен дълг	(655)	(527)
Съотношение на коригиран капитал към нетен дълг	(1:0.44)	(1:0.25)

35. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

36. ОДОБРЕНИЕ НА ФИНАНСОВИ ОТЧЕТ

Финансовият отчет към 31 декември 2018 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Ръководството на дружеството на 28.03.2019 г.